

Digitální výukový materiál

zpracovaný v rámci projektu „EU peníze školám“

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: **CZ.1.07/1.5.00/34.0386 „SŠHL Frýdlant.moderní školy“**

Škola: **Střední škola hospodářská a lesnická, Frýdlant**
Bělíkova 1387, příspěvková organizace

Šablona: **III/2**

Sada: **VY_32_INOVACE_Zdravotní nauka.2.26**

Vytvořeno: **24. 02. 2013**

Ověřeno: **26. 03. 2013**

Třída: **SČ 2**

NEMOCI OBĚHOVÉ SOUSTAVY –

Hypertenze – charakteristika, dělení, vývojová stádia

Vzdělávací oblast: **Název vzdělávací oblasti**

Předmět: **Zdravotní nauka**

Ročník: **2.**

Autor: **Mgr. Ivana Košková**

Časový rozsah: **1 vyučovací hodina**

Pomůcky: **dataprojektor, notebook**

Klíčová slova: **primární a sekundární hypertenze, stádia hypertenze**

Anotace:

Materiál je určen pro studenty oboru Sociální činnost, druhý ročník. Seznamuje s charakteristikou onemocnění, vývojovými stádii a dělením hypertenze podle příčin.

HYPERTENZE 1

Charakteristika onemocnění

Dělení podle příčin

Vývojová stádia hypertenze

Charakteristika onemocnění

- jde o trvalé zvýšení krevního tlaku v tepnách nad 140/90 mm Hg, které je zjištěno minimálně ve dvou ze tří měření za standardních podmínek
- hypertenze – vysoký krevní tlak
- je to onemocnění, jehož výskyt stoupá především v průmyslově vyspělých zemích, představuje závažný zdravotní i ekonomický problém
- spolu s dalšími nemocemi patří mezi civilizační onemocnění, v ČR je asi 1 – 1,5 milionů hypertoniků
- **neléčený** vysoký krevní tlak je **rizikovým faktorem** pro vznik dalších nemocí oběhové soustavy – ateroskleróza, cévní mozková příhoda, ischemická choroba srdeční, ischemická choroba dolních končetin

Dělení hypertenze podle příčin

➤ **primární (esenciální) hypertenze**

příčina je neznámá, trpí jí 90 – 95% hypertoniků, příčinu této hypertenze nelze zjistit, jsou pouze zmapovány rizikové faktory, které napomáhají vzniku této hypertenze : genetická dispozice, kouření, nadměrné solení, obezita, alkohol, stres, věk, pohlaví(častěji u žen v klimakteriu), znečištěné prostředí

➤ **sekundární (symptomatická) hypertenze**

postihuje asi 2 – 5% hypertoniků, zvýšení krevního tlaku je v důsledku jiného základního onemocnění, nebo má jinou prokazatelnou příčinu (onemocnění ledvin, jater, hormonální nemoci, těhotenská hypertenze ...), tato hypertenze vyžaduje specifickou léčbu – léčit onemocnění + hypertenzi

Vývojová stádia onemocnění

- **stádium I** – prostá hypertenze bez orgánových změn
- **stádium II** – středně těžká hypertenze, je přítomna alespoň jedna z následujících orgánových změn (hypertrofie levé komory, proteinurie, kalcifikace aorty nebo jiné tepny, změny karotid), ale změny nejsou tak významné, aby se projevíly poruchy funkce
- **stádium III** – těžká hypertenze – stádium se projeví závažnějšími orgánovými změnami někdy může dojít k selhávání jejich funkce (levostranné selhání srdce, ICHS, mozková příhoda, poškozením očního pozadí, aneurysma)
- **stádium IV – maligní hypertenze** (zhoubná, těžká akutní forma s prudkým vzestupem TK), je způsobena různými příčinami, nemocný je vystaven nebezpečí např. akutního srdečního selhání či mozkové příhody

Kategorie	Systolický TK (mm Hg)	Diastolický TK (mm Hg)
Normální krevní tlak	< 130	< 85
Normální – zvýšený krevní tlak	130–139	85–89
Hypertenze*		
1. stupně lehká	140–159	90–99
2. stupně střední	160–179	100–109
3. stupně těžká	180–209	110–119
4. stupně velmi těžká	≥ 210	≥ 120

Opakování

- 1. Definujte pojem hypertenze.**
- 2. Která onemocnění mohou vzniknout na podkladě neléčené hypertenze.**
- 3. Jaká je příčina vzniku primární hypertenze.**
- 4. Který typ hypertenze je častější, primární nebo sekundární.**
- 5. V čem se liší I. a II. stádium hypertenze.**

Použité zdroje

- NOVÁKOVÁ, I. *Zdravotní nauka 2. díl*. Praha: Grada Publishing, 2011. 204 s. ISBN 978-80-247-3709-6.
- HERMAN, J., MUSIL, D., a kolektiv. *Žilní onemocnění v klinické praxi*. Praha: Grada Publishing, 2011. 280 s. ISBN 978-80-247-3335-7.
- SOUČEK, M. *Vnitřní lékařství*. Praha: Grada Publishing, 2011. 1788 s. ISBN 978-80-247-2110-1.

Pokud není uvedeno jinak, jsou použité objekty vlastní originální tvorbou autora. Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu. Veškerá vlastní díla autora (fotografie, videa) lze bezplatně dále používat i šířit při uvedení autorova jména.